

TOT-RAPORTTI

8/05

Maalari putosi hissikuilun pohjalle

TOT-RAPORTIN AVAINTIEDOT	
Tapahtumakuvaus	Rakenteilla oleva hissikuilu oli jaettu välipohjilla viiteen n. 2,5 metrin korkeaan työtasoon. Korkeapaineruiskun letku oli siirretty kolmannelle tasolle. 53 v. maalari putosi hissien johteiden asennusta varten jätetystä suojaamattomasta aukosta (2,00 m x 0,73 m) kuilun pohjalle.
Ammatti	Rakennusmaalari
Toimiala	Maalausalan yritys 45 F
Työmenetelmä tai tehtävä	Maalaustyön valmistelu

TOT-RAPORTTIEN HYÖDYNTÄMINEN	
<p>TOT-raportteja voidaan hyödyntää työpaikoilla mm. seuraavilla tavoilla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaikki raportit käsitellään työnjohdon palavereissa, työmaan viikkopalaverissa tms. linjajohdon yhteisissä tilaisuuksissa • raportit käsitellään työsuojelutoimikunnassa • raportit liitetään työnopastusmateriaalin joukkoon tai esimerkiksi koneen tai laitteen käyttöohjeisiin	<ul style="list-style-type: none"> • raportteja voidaan käyttää hyödyksi koulutus-tilaisuuksissa • raporttien perusteella laaditaan ohjeita, tiedotteita, juttuja henkilöstölehteen tai sisäiseen tiedotteeseen, tietoiskuja ilmoitustauluille jne. • raportit toimitetaan suunnittelijoille, laitevalmistajille ja alihankkijoille, joiden toiminnalla on merkitystä tapaturmien torjunnassa

Työpaikkaonnettomuuksien tutkinta (TOT) perustuu työmarkkinajärjestöjen ja Tapaturmavakuutuslaitosten liiton (TVL) väliseen sopimukseen.

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto

Bulevardi 28, 00120 Helsinki, puhelin (09) 680 401
Faksi (09) 6804 0389, sähköposti tyoturvallisuus.tvl@vakes.fi
<http://www.tvl.fi>

TOT 8/05

1. TAPAHTUMIEN KULKU

1.1 Tausta

Rakenteilla olevan liikerakennuksen hissikuilu (4 m x 4 m) oli korkeussuunnassa jaettu viiteen n. 2,5 metrin korkeaan työtasoon. Tasot oli rakennettu puupalkkien päälle rakennusvanerista. Kussakin tasossa oli sivuseinien reunassa seinänsuuntaiset aukot (pituus 2,00 m, leveys 0,73 m) hissien johteiden asennusta varten.

1.2 Tapaturma

Aliurakointiyrityksen maalari NN (53 v.) oli keskustellut edellisenä päivänä työnjohtajan kanssa tulemisesta töihin poikkeuksellisesti lauantapäivänä, jolloin tapahtumapaikalla ei työskennellyt muita työntekijöitä. Oli ollut puhetta, että NN vielä ilmoittaa hänelle, mikäli todella tulee töihin.

NN oli tullut työmaalle lauantaina siitä erikseen työnjohtajalle ilmoittamatta. Hän oli maalannut korkeapaineruiskulla hissikuilun ensimmäisen tason ja puoliksi kuilun pohjakerrosta, mikä oli yleensä käytetystä työjärjestyksestä poikkeava työjärjestys. Korkeapaineruiskun letku oli siirretty kolmannelle tasolle. NN putosi hissien johteita varten jätetystä aukosta hissikuilun lattialle. Tapahtumalla ei ole silminnäkijää.

1.3 Kokemus

NN:llä oli noin 35 vuoden kokemus maalarin tehtävistä. Nykyisen työnantajan palvelukseen hän oli tullut tapahtumapäivää (lauantai) edeltäneenä tiistaina.

2. TAPATURMAAN JOHTANEET TEKIJÄT

2.1 Ei putoamissuojausta

Hissien johteita varten jätettyä aukkoa ei ollut suojattu mitenkään. Työohjeiden vastaista ja ennakoimatonta käyttäytymistä ei ollut huomioitu jätettäessä putoamissuojaus tekemättä.

2.2 NN työskenteli alueella, joka ei ollut työkohte

NN aloitti maalamaan hissikuilua ilmoittamatta töiden aloittamisesta työnjohtajalle, vaikka työnjohtaja oli kertomansa mukaan niin edellyttänyt.

2.3 Riittämätön töiden ohjeistus ja valvonta

NN toimi tilanteessa ilman työnjohtoa ja valvontaa. Työnjohtaja ei ollut selvittänyt oliko NN tullut töihin ja aloittanut maalaustyön itsenäisesti. NN:lle oli annettu avaimet henkilöstötiloihin ja työmaalle pääsyä varten.

3. VASTAAVIEN TYÖTAPATURMIEN TORJUNTA

3.1 Putoamisvaaran poistaminen

Työmaalla pitää arvioida työn tekemisestä aiheutuvat vaarat ja niistä aiheutuvat riskit mahdollisimman tarkasti, ja suunnitella riskienhallintatoimenpiteet arvioinnin tulosten perusteella. Vaarat pitää ensisijaisesti poistaa tilanteeseen soveltuvilla teknisillä ratkaisuilla. Putoamisvaara poistetaan tarkoitukseen soveltuvalle putoamissuojauksella. Vaarat pitää poistaa

tai, mikäli niiden poistaminen ei ole mahdollista, vähentää niistä aiheutuvia riskejä siedettävälle tasolle myös työkohteiksi kuulumattomilla alueilla, mikäli alueella toimivat ihmiset voivat vaarantua esimerkiksi virhetoimintojen seurauksena. Vaaroja arvioitaessa pitää huomioida myös ihmisten sääntöjen vastainen tai muutoin odottamaton vaarantava toiminta.

Vaarojen arvioinnin ja työmaan turvallisuus suunnittelun velvollisuuksista on säädetty tarkemmin työturvallisuuslaissa sekä yksityiskohteisemmin erityisesti rakennustyön turvallisuutta koskevissa asetuksissa. Valtioneuvoston asetuksessa rakennustyön turvallisuudesta (629/1994, 426/2004) todetaan, että ”Kaikki rakentamisen yhteydessä esiintyvät kuilut ja muut aukot, joihin henkilöt tai tavarat saattavat pudota, on joko suojattava jalkalistallisilla kaiteilla tai suljettava kansilla. Suojakannet on merkittävä selvästi esimerkiksi maalaamalla, jotta ne erottuvat ympäristöstään. Suojakansien siirtyminen paikoiltaan on estettävä.”

3.2 Töiden ohjeistus ja valvonta

Työntekijöitä pitää ohjeistaa työmaa-alueen vaaroista. Työnantajan on myös yksiselitteisesti

ohjeistettava työntekijöitä työkohteista, ja varmistuttava siitä, että työntekijät ovat ymmärtäneet heille annetut ohjeet ja määräykset. Työnantajan on myös valvottava, että työntekijät noudattavat heille annettuja työohjeita ja määräyksiä.

3.3 Työntekijän velvollisuudet

Työntekijän on noudatettava työnantajan hänelle antamia ohjeita ja määräyksiä. Työntekijän on myös kokemuksensa ja ammattitaitonsa perusteella noudatettava käytettävissään olevin keinoin huolellisuutta ja varovaisuutta työtehtäviä suorittaessaan. Työntekijän on myös ilmoitettava havaitsemistaan työturvallisuutta vaarantavista seikoista viipymättä työnantajalle, eikä jatkaa työntekoa, josta voi aiheutua välitöntä vaaraa hänelle itselleen tai muille ihmisille.

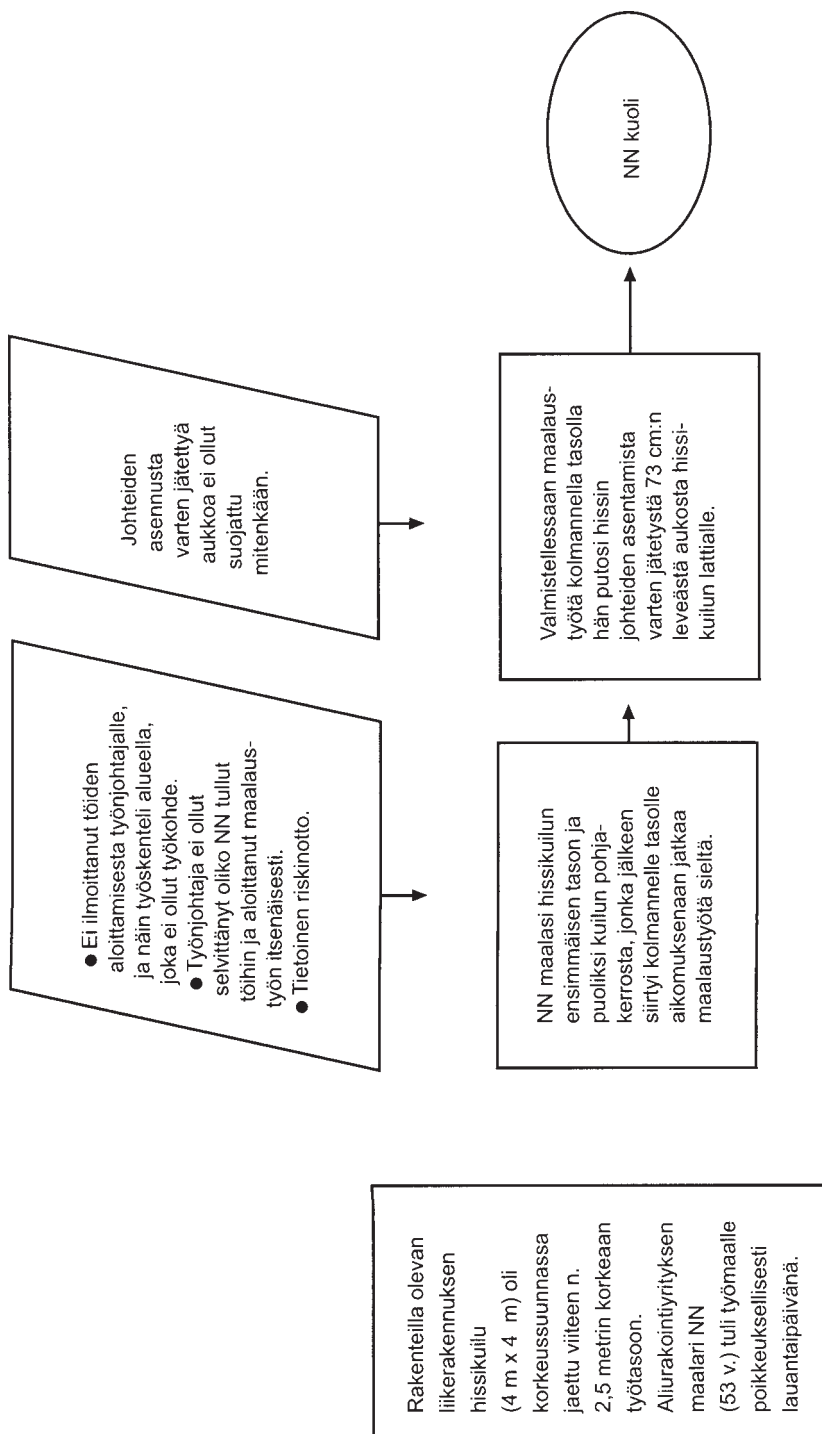
LIITTEET

- Valokuva
- Kaavio tapahtumista ja niissä vaikuttaneista tapaturmatekijöistä

Kuva 1. Maalari putosi hissini johteiden asennusta varten jätetystä suojaamattomasta aukosta (2,0 m x 0,73 m) kuilun pohjalle. Kuvan suojaus on asennettu aukkoon tapahtumien jälkeen.

TOT 8/05

Vapaasti kopioitavissa

Lähde: TVL/TOT 2005

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto

Yhteyshenkilöt: Hannu Tarvainen, työturvallisuusjohtaja, puh. (09) 6804 0388,

Mika Tynkkynen, työturvallisuustutkija, puh. (09) 6804 0384,

Sakari Seppänen, työturvallisuusinsinööri (rakentaminen), puh. (09) 6804 0377